

satisficiam. **H**oc est qd̄ **I**saïas
dixit. liij. **V**ulneratus est ppter
iniquitates n̄as ⁊ attritus est
ppter scelera nostra disciplina
pacis n̄re sup eū cuius liuore sa
nati sumus. **E**t **P**etrus. i. eplā
ca. ij. **P**eccata n̄ra ipse ptulit in
corpore suo sup lignū vt peccatū
mōrtū iusticie viuam⁹ cuius li
uore sanati sum⁹. **Q** quantum
timeret subdit⁹ regis cū certitu
dinalit̄ sciret se in ei⁹ fore odio
ac displicētia. semp pauid⁹ ess̄
ac nimio terrore correptus tacē
tus cogitaret. **Q** quid cōtra me
rex erit factur⁹. **H**eu me displicē
cui sibi. odiū in me iecit suū
Quāto magis tu infelix anima
timere debes dū mēte recogitas
q̄ regem regū offendisti. **E**xpa
uesce et cōtremisce q̄ iniquitates
tuas si te nō correxeris puniet.

Quod potētie dei null⁹ resistere
potest. tercia ratio

Tercū qd̄ est in deo q̄re
timendus est p̄tētia
dicitur. **D**ixim⁹ in qua
dragesimali de penitētia in ser
mone de omnipotētia dei qua
liter ipsi dño celoz nulla creatu
ra angelica vel humana resistere
potest. **A**pparebit etiā hoc in se
quentib⁹ cū in p̄ticulari de iudi
cij⁹ eius verba faciemus

Quia iusticia est in deo qua eā

am in presenti sepe numero pu
nit malos

Quartū qd̄ est in deo q̄re
timere omnes illum te
nētur est iusticia d̄ qua
dicitur est diffuse in sermoni
bus de iusticia dei in quadrage
simali de penitētia. **N**ūc v̄to id
scire sufficiat q̄ licet in gn̄ali iu
dicio omnia sint mala puniēda
tū frequēci⁹ m̄ta in hoc seculo
puniūtur. vt ostēdatur q̄ de⁹
iustus iudex cōdidit ceruices pec
cator⁹. **N**ecessē ē ergo vt pecca
toribus duris dicam⁹ id ps. **N**i
si cōuerſi fueritis gladiū suū
vibrabit arcum tetendit et pa
rauit illum quia venit hora iudi
cij eius. **I**n quo nos misericordi
ter liberet qui est benedictus in
secula seculoz. Amen

Sermo secundus de diuinis
iudicijs et flagellis que a stultis
p̄ccatorib⁹ nō timētur

Diciora saxis huma
na corda p̄sepe vidēt
esse que nullo dei ti
more terrentur neq̄
peccata deponere student infixa
manent in scabibus suis ⁊ deum
celi illis cōminātem cōtemnūt.
Ideo ad exatandas animas
inertes vt ausu temerario depo

sito timeant deum in presenti sermone de timore dei in generali dicemus videbimusq; de illa loqua misteria pnapalia

- Primum dicitur vilipensionis
- Secundum cognitionis
- Tertium evitacionis

Qualiter homines non timeant ymo contemnunt iudicia dei

Capitulum primum

Qualis est multorum condicio ut dei iudicia spernant atq; derideant. Quod quidem ratione quadrupla facere cognoscuntur

- Prima dicitur incredulitatis
- Secunda longanimitatis
- Tercia apparentis bonitatis
- Quarta mundane prosperitatis

Quia multi non credunt que dicuntur de iudicijs dei

Primo non timeantur dei iudicia propter incredulitatem quia cum narratur aut leguntur nolunt execrati peccatores fidem prestare dictis quia ratio libenter quis accipiat quod nollet ymo contrarium sibi illud. Venece in prima tragedia quod nimis miseri volunt hoc facile credunt. Sic evenit tempore diluuij de quo paulo inferius tractabimus. Nunc voluit gens

illa peritura noe archam fabricati dare fidem. Sic accidit Baltasar regi babilonis de quo dicit nicolaus de lyra sup. v. c. Danielis quod cum publice diceretur regnum eius debere persistere usque ad finem captivitatis iudeorum de qua predixerat Iheremias. Iheremie .xxix. c. scilicet quod .lxx. annis erat duratura deridebat omnes. Et cum sibi diceretur quod exercitus darij et cum validissimus veniebat contra eum negligebat provisionem contra mentem. Dum vero obsessa esset Babilon fecit grande convivium et celebrissimum optimatibus suis et in contemptum bibebat in vasis templi que asportauerat nabuchodonosor. Et sic vacans epulis vidit manuum scriptentem in pariete. Mane Tetchel Phares. Aduocato autem Damiel interpretatus est visionem dicens. Mane. numeravit deus regnum tuum et complevit illud. Tetchel. Appensus es in statera et inuentus es minus habens. Phares. diuisum est regnum tuum et datum medis et persis. Cum hoc audisset licet honorasset Damiel tam stabat in pertinacia sensus sui quare eadem nocte Babilon capta fuit et Baltasar interfectus ac iugulatus. De ista euerfione Babilonis dicit Horosius libro secundo Babilon eo tempore a Ciro rege subuersa est

quo primū Roma tanquam oēū
dominacōe liberata est. **D**iquis
de subvna eadēq; cōueniētia tē
pōū illa cecidit ista surrexit. et
q̄si moxīes dimisit hereditatem

Q deus longanimus est et pa-
ciens tamē ad longum iudicat
impetentes

Credo nō timētē dei iu-
dicia ppter dei pacien-
dā et longanimitatem
sūt nāq; peccōres celi. Tādū
sustinūt nos de⁹ et nūc nec aliq;
faciet. De hīs **Aug.** li. iij. de do-
ctrina christiana sic loquit. Ple-
tosq; incredulos misericōis dei
paciētia longa peccare facit in-
trepidōs q; deū nō arbitrat̄ur
suorū peccōrū ultorē. verumtē hī
bēda sūt illa verba **Valerij** **Lē-**
to etē gradū ad suū iudiciū;
diuina procedit ira tarditatem
q; supplicij seueritate cōpensat
et **Ihero.** in cōmētō sup **Ihero.** in-
quāt. Quāto maior ē nūc rus
tēporū quāb⁹ obliuiscimur deuz
tāto maior est pena peccati q;
nec longitudine seculorū potue-
rit edomari

Q multa bona operā fiunt
sed nō propter deū

Credo nō timētur iudis-
cia dei propter apparen-
tē bonitatē. sūt quāq; a-
liqua simulata. nō ppter deū sed

ad cōplacētiā hominū. **V**adūt
ad missas v̄futarij libros in ma-
nib⁹ deferentes sodomite forni-
catores et alij similes frequen-
tant diuina nō vt honoret deū
sed vt boni viri eē videantur.
Quādoq; autē suāsu p̄dicatoꝝ
et inspirate deo p̄ donum gracie
gratis date. ad talia pagenda
ducūtur tamen grādia peccata
nō relinquūt et p̄suadent sibi ex
quo operātur aliq̄d bonū timēs
dum eis nō eē **Quib⁹** ego dico
q; si deus aliq̄d diu retardet sen-
tentiā ppter h̄mōi bona. verum
tamen nisi sequatur vera et reas-
lis emendatio tandē ad sua ius-
dicia sepe nūo manū extēdit

Q multi cōfidunt in p̄spei-
tate et tamen ex insperato sepe
flagellantur a deo

Quarto nō timētē iudi-
cia dei p̄tē mūdānā p̄-
speitatem in q̄ quidē ve-
lut ebrii iā facti putāt se esse de-
os in diuicijs in robore corporis
in gloria seculi licere ipsis arbi-
trātur facere quicq̄d velint. **I**n
quib⁹ vt dicit **Seneca** in trage-
dijs. p̄speitū ac felix scel⁹ virt⁹
vocat. cōfidūt in vanitate sua et
de sua virtute ac temporalibus
bonis p̄sumūt et glant. **C**ōtra
q̄s dicit **Seneca** in tragedijs.
Nemo confidat nimium securi-
dis. et idē ad **Luillum**. **N**oli

huic tranquillitati cōfiderere me
 mēto mare euertit eodē die obi
 luserunt nauigia sorbent. **Hinc**
Iher. .xlviij. ciuitati affluētī p
 speritate et nō timenti deū ait.
Audi hec delicata et habitās cō
 fidenter que dīcis in corde tuo.
 ego sum nō sededo uidua et ig
 norabo sterilitatem ueniet tibi
 hec duo subito in die una. **Q**ū
 ciuitatib⁹ ex īpūso supuēit ira
 dei et ut omittamus reliqua in
 spidamus quid factū est per ī
 opinatos terremotus. **A**ccepi o
 ma que sequūtur ex quadā cro
 nica **Nicobaldi** ferratiensis. **R**e
 gnāte **Tigrane** in **Siria** terre
 motu factō piere hominū septu
 aginta milia vrbes ali que sub
 uerse **Anno** quinto **Tiberii** tre
 decim vrbes in asia cedere ter
 remotu cōcussē. **I**mperāte **Nero**
 ne tres in asia vrbes terremotu
 corruē. **Anno** .viij. **H**espa sian
 tres vrbes terremotu cedere ā
 no .viij. **T**raiani **Nicea** et **Nico**
media corruēūt. **Anno** eius dē
 xvi. **A**nthiochia pene tota corru
 it tremotu. **I**mperāte **Dyoclesia**
 no terremotu factō apud **Tyrū**
 et **Sydonem** multa millia homi
 nū perire. **T**empore **Cōstantini**
 secundi terremotus in oriente
 plurimas vrbes solo strauit. **N**ō
 omnia et singula explicari pnt
 in quib⁹ apparet q̄ terribilis et
 formidanda est dextera dei om
 nipotentis que in momento cō

fundit omnē superbiam hominū;
 ideo semper timēdus est

Quib⁹ signis debem⁹ ueris
 militer extimare qm iudicia dei
 sunt propinqua

Capitulum secundum

Ita insecrabilia sunt
 iudicia dei et nostrū nō
 sit cognoscere tēpōra et
 momēta que in sua posita sunt
 ptate nihilomin⁹ per signa que
 dā cognoscere possum⁹ qm timē
 dū est ne in breuē ueniat super
 nos mala nec p̄sumptu osū ē ita
 loq̄ aut tenere qm quidē ip̄e dñs
Ihesus benedict⁹ **Matth.** vicesi
 mo q̄to. et **Luce** vicesimo primo
 dixit ab arbore autē sic discite
 parabolā cū uideritis q̄ ram⁹ et
 tener fuerit et folia nata scitis.
 q̄ p̄pe est estas. **Q**uare ī hac
 parte notabim⁹ quatuor sig
 na per que sciē debem⁹ qm timē
 dum sit ne de p̄ximo nos pul
 sent iudicia et flagella dei

Primū dicitur magnitudo

Secundum multitudo

Tercium consuetudo

Quartū promptitudo

Quare cum committuntur gra
 uia peccata proxima sunt iudis
 cia dei

Primū signū q̄ cognoscunt

in primo ventura iudicia dei di-
citur magnitudo peccatorum quoniam sepe
fuerunt peccata horrenda grauius siue
nequissima. Nec tenenda est opinio
Protophytorum de quibus dicitur **Chy-**
prima secunde. q. xiiij. articulo. ij.
quod volebant omnia peccata esse pa-
ua. quoniam in diuersitate et qua-
litate circumstantiarum unum alio gra-
uius iudicatur. ff. de penis. l. aut
facta. Putant ergo omnia peccata mor-
talia grauius quedam tamen ceteris gra-
uiora sicut fuerunt symonie prophan-
nationes sacrarum locorum inreue-
rentia diuini cultus filicidia sa-
cilegia adulteria incestus sodo-
mie blasphemie peruerbia crudeli-
tates violencie rapine usure odia
huores rancores fraudes decep-
tiones perditiones et similia

¶ De multitudine peccantium
deus iudicat populos

Secundum signum quod cog-
noscitur in primo dei
iudicia ventura dei mul-
titudine peccantium. quoniam enim peccata
grauius committuntur a paucis ad-
huc equanimiter suffert deus
sed si a multis perpetrantur non
diu retinebit manum suam. et iterum
et nobis. quia nos sumus
in quos fines seculorum deueni-
erunt in quibus completur dictum
psalmus. Omnes declinauerunt sibi
inuales facti sunt non est qui fa-
ciat bonum non est usque ad unum

fiata inquit **Ihero.** aduersus vi-
gilantiam virtus est nec a pluri-
bus appetitur. et **Quidius** li. ij.
de ponto ait. Nec facile inueni-
es multos ex milibus unum. virtu-
tem precij qui putet esse sui. **¶**
quod exiguus est numerus seruie-
cium deo in veritate. **¶** quanta
est sequela dyaboli. **¶** quod disci-
pulos iam habet antichristus.
non est veritas. non est bonitas in
filijs hominum. descende tibi ab
vniuersalibus ad particularia.
iubet **Plato** quiescere

¶ De consuetudine et pseuerantia
in peccatis puocat deum ad iram.

Traui signum quod timenda
fuit in primo ventura iu-
dicia dei dicitur consuetu-
do quoniam sepe peccata grauius a mul-
tis commissa consuetudine et lon-
ga pseuerantia in cordibus populo-
rum leuius facta fuerunt. Defendunt
namque multi peccata sua et excusant
consuetudinem allegantes non adu-
tententes omnium doctorum sententiam
quod firmiter asseuerant quod consuetu-
do nec excusat nec alleuiat pec-
cata. primo aggrauat et adau-
get. quare di. viij. c. Mala dicitur.
Mala consuetudo non mi-
nus quod perniciosa corruptela vitae
da est. et ibid. c. veritate. Verita-
te manifesta cedat consuetudo
veritati. et infra. Nemo consue-
tudinem rationi et veritati pre-
ponat. quia consuetudinem rationi et

veritas semp excellit. et eadem
 di. c. **P**i consuetudinem. **V**isus q̄
 veritati est contrari⁹ abolendus ē
 et. c. qui contempra. **C**ū christus
 veritas sit magis veritate q̄ con
 suetudinem sequi dem⁹. **7**i. c.
Consuetudo **C**onsuetudo sine verit
 tate virtus erroris est **P**ropt̄
 qd̄ relicto erroē sequimur veritate
 7 ex de consuetudine. c. ex lās **C**ō
 suetudo que canonis obuiat ī
 stitutis nullius d̄z eē momenti
Idem habetur extra de consuetu
 dine. c. **C**ū venerabilis extra de
 usu pallij. c. **E**x tuay. extra de
 officio archi. c. **C**ū satis. ext̄ d̄
 iuramēto calūnie. c. **C**eter⁹ ext̄
 de vita 7 hō. cleri. c. **C**ū decor⁹
 extra de statu mona. t. **E**a que
 ext̄ de consecraōe eccl̄. c. **A**qua
 ext̄ d̄ simo. c. **I**n tantū. c. **T**ua
 nos extra de consuetudine. c. **C**ō
 suetudinē. li. vi. extra de consi
 bus. c. **Q**uāq̄. li. vi. **H**ec dixit
 se volū ad refellendā reprimen
 damq̄ temerariā excusacionē
 transgressorū d̄uine legis quā
 semp ad consuetudinē querunt
 subterfugere **D**ic faciūt **v**surā
 vij sic mercatores fraudulēti sic
 mulieres vane sic ambiciosi cle
 rici sic p̄ nomē dei ī vanū crebro
 iurātes sic blaphemantes deuz
 7 sanctos sic demiq̄ omnes dis
 solui corde. **Q**uā tanto magis
 debent timere iudicia dei q̄tovi
 dent se p̄ consuetudinem a pec
 catis detineri

¶ Qz ita dei vidna est qn peccatores nec timent deum nec de hominib⁹ erubescunt quartum signum

Quartū signum ad ag
 noscendam iram dei fo
 re propinquam est p̄o
 ptitudo quando sez tota animad
 uersione 7 promptitudine com
 mittūtur peccata horēda a mul
 tis in quolibet statu consuetu
 dinarie 7 pseueranter sine timore
 dei 7 sine verecūdia hōim. **Q**uo
 me veritam vnde inapiam an ta
 cere debeam **D**e mundo a scan
 dalis **N**on erubescunt amplius
 homines pecuniam petere. pecu
 niam dare in quib⁹ erubescen
 dum esset non adulterari 7 alia
 nephanda committere publice
 non mutuari ad vsuram non fa
 cere queq̄ turpia. **E**t tamen **C**i
 cero gentilis o christiane pessie
 li. i. de officijs ait. **P**ine verecū
 dia nihil rectum esse potest n̄ a
 hil honestum. 7 **V**aleri⁹ li. iij.
Verecūdia est parens omnis ho
 nesti consilij tutela solēniuz of
 ficioꝝ magistra innocēcie cara
 proximis accepta alienis omni
 loco omni tempore fauorabilem
 pre se ferens vultum. 7 **A**puley
 us libro de deo **D**ocratis. **A**rte f
 alie siue sciēcie possunt ignora
 ti sine erubescēcia sicut racō pin
 gendi saltandi siue cātandi q̄s

vix bonus pot sine vituperatione
contineri sed nescire bene vivere
numquam audebis dicere sine pudore
Et Bern. sup. canti. **Vercidia**
inquit spiritualis gloria conscientie est
fame custos vite deus sedes
tutium primicie laus nature infig
ne totius honesti prohedlor. Pu
det dicere que sunt hys temporibus
inverecunde. impudenter elata
facie et cum derisione et contemptu
dei. **O** christiana religio que omnis
mundicie et sanctimonie specu
lum esse deberes. hodie que verecidia
est extirpata facta es turpis et soli
dida et templum omnis immundicie
et dissolutiois

De remedijs quibus evitari
possunt iudicia dei

Capitulum tertium

Restat hoc loco tertio dis
serendum qualiter dei iudi
cia possunt evitari. In
quit **Ihero.** sup. **Ihero.** Admira
bilis clemencia populos ad peni
tenciam inuitat malens salua
re conuersos quam perdere delinquen
tes. **Idcirco** ut si voluerimus nos
bis prudere cauereque a furore do
mini notabimus quatuor princi
palia precipuaque remedia

- Primum de peccatorum emendatio
- Secundum corporum afflictio
- Tertio orationum frequentatio
- Quartum sanctorum virorum deuotio
- Quod cessandum est a peccatis

ut fugiamus iudicia dei

Primum remedium est emen
dacio peccatorum ut peccato
res emendant et corrigantur
deponantque veterem vitam. Nam
si cessante causa cessat effectus
ut dicitur extra de renouatione. c.
Post translationem et exiit de ap
pel. c. Cum cessante. extra de iure
iurando. c. et si christus extra de pe
et re. c. Cum infirmitas. et. lxi. d.
p. hys omnibus. r. c. **Neofiti.** r.
i. q. i. c. **Quod** pro remedio. r. i.
q. vii. c. **Quod** pro neuitate. Si igitur
deus flagellat populos pro
pter peccata. deficientibus pecca
tis deficiet et plaga. hoc est quod
Aug. dixit. Nouit deus mutare
sententiam. si tu noueris emen
dare delictum. que verba notant
xxij. q. iij. c. **Unusquisque.** c. **In**
comutabilis. et de pe. di. i. c. **No**
uit bene. et **Zacharie.** i. Dixit
deus. **Conuertimini** ad me et
ego conuertar ad vos dixit dominus.
An ad hoc ostendendum inuaticidum
est exemplum ezechie **Abfit.** de il
loviq. iij. **R.** xx. c. narrat quod
cum egrotasset ad mortem venit
ad eum **Isaias** propheta dicens
Dispone domum tue quia morie
ris et non viues qui conuertat faci
em suam ad parietem. fleuitque
fletu magno et orauit dominum
et antequam egrediretur **Isaias**
mediam partem atrij factus
est sermo domini ad eum di
cens. **Reuertere** et dic **Ezechie**

Audiui orationē tuā et vidi lacrimas tuas et adiiciam vite tue amos .xv. Ex quo patet quod deus reuocat multo dēns sententiam cōminatōriā cū peccōres ad illū humiliter cōuertūtur

¶ Quia ieiunia et discipline mitigant iram dei

Secundū remediū quod eua dere possumus. Si iudicia est corporis afflictio ut scilicet corpora castigemur disciplinis atque ieiunijs sicut vicia in morte fecerunt. de quibus Iohannes per totū clara narratur hystoria. De hijs dicit Iheronimus .li. ij. cōtra Iouinianū. Ni inue ciuitas magna ieiuniorum miseratione retorsit quā vti quod Dodoma atque Gomorra placassent si ieiunio patrociniante deū cōsiliare voluissent. Cum autem dissent in morte Iohanna clamātes adhuc .xl. dies et in morte subūterent nō de se autē eū nō spreuerūt vocē eius sed credentes illi vestiti fuit sacris et ieiunauerūt et dñs miseratus est illorū.

¶ Quia orationibus et elemosinis placatur ira dei

Tertium remediū ad iram dei declinandam dicitur orationū frequentatio ut scilicet fiant elemosine et orationes assidue dicatque vnusquisque. Ne reminiscaris dñe delicta nostra

vel pntū nōrū neque vindictāz firmas de peccatis nostris. Bona inquit Tobias .xij. c. est orō cū ieiunijs et elemosinis. Inducantur pueri et puellae et virgines gloriosam pōntur salutēque reuerēter cū Ave maria

¶ Quia intercessio beatorum virorum placat deum

Quartū remediū est bonos virorum et sanctorum deuotio. Dum se populi peccatores cognoscunt inducant bonos et religiosos et spūales viros ut deprecantur pro illis deū qui et crebro vota illorum exaudies populos sustinet et tandem largitur gratiam qua mediante puenire pnt ad gloriā Amen

¶ Secundo tertius de iudicio dei contra angelos superbiētes

De iudicijs dei distīte particulariterque de cetero locutur ab illo fumemur inuā quod p̄mū a diuina iusticia factū oēs doctores sancti indubitanter affirmāt quod scilicet angeli mali propter peccatum a celo empyreo cōfusi biliter eieci p̄ diffinitiuā sententiā penīs eternis fuerūt deputati. Ad hoc autem bene intelligendum opus erit de angelica natura aliqua subinferre quibus

sciebāt de deo et de grācia ei⁹
 et ad grāciam ⁊ glōriaz eius af-
 ficiebāt. ⁊ p facultate sibi data
 p illis mtebantur. Angeli vero
 superbientes cōtinentes grāciā
 et glōriaz dei sublimiter scie-
 bant de bonitate nature sue ⁊ et
 propter hoc ad ppriaz glōriam
 afficiebātur. et toto m̄su in cōn-
 trā elās spīritib⁹ ferebāt. **M**a-
 gnisergo affectiōib⁹ electi et re-
 probi angeli in cōtraria ferebā-
 tur. boni in creatorem. mali in
 naturam. boni in grāciā mali cō-
 tra illam. boni in diuinū amo-
 rem. mali in odium dei.

**Qualiter angeli mali pūnis-
 ti sūt nec potuerunt resistere po-
 tentie dei.**

Capitulū terciū.

Expti sūt angeli mali q̄
 robusta et valida ma-
 n⁹ sūt dei exelsi. Nulla equidem
 suauirtute nulla sapiētia nulla
 potēcia nullaq; cōcordi cōuencōe
 ad malū potuerūt resistere ire dei
 Ipse deposuit eos de sede et im-
 micos sibi fcos pūniūt grauī-
 sima pena. **H**āc in hoc tercio
 misterio de illius pene grauīta-
 te erim⁹ verba facturi. quā qua
 dupliatē considerabamus. vi-
 delicet.

Primoragione impedimēti.

**Secundo rāione loci.
 Terzio rāione supplicij.
 Quarto rāione termini.**

**Demones non possunt li-
 bito vti domis nature. que ad
 huc manent in ipsis.**

Primo considerate debem⁹
 grauītate pene malorū
 rāione impedimenti. quia cum
 dona nature in ipsis maneant
 integra vt dicit **Thomasi⁹** li. de
 di. no. vult tamen impediri
 actus executio et vsus illorum.
 ita vt non possint facere ea que
 velint. **S**ūt autem inter cetera
 tria in demonibus de quibus p
 libito disponere non possunt

**Primū ē naturalis existēcia
 Secundū naturalis sapiēcia
 Terciū naturalis potēcia.**

Primū qd est in demonibus
 est naturalis existēcia. **S**unt
 demones natura pulcherrimi.
 neq; q̄ tum ad substantiam sue
 nature sunt angelis bonis turpi-
 ores. ⁊ tamen hominibus in sue
 substantie detōre apparere non
 possunt. immo apparent. aut
 in corporibus assumptis in ali-
 qua visione. sicut deo plz cū de
 formitate tali actanta q̄ viden-
 tes illos in tali aspectu maxime
 terrentur et contristātur. **Q**uo-
 fit vt virgo glōriosa in suo fe-
 iū transitu petierit ab angelo.
 vt hanc pre ceteris filius eius